

Konflikti kuvissa

– Millaisia eroja Israelin ja Gazan konfliktista kertovissa uutiskuvissa on suomalaisten ja ulkomaalaisten medioiden välillä?

Markus Friman

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Medianomitutkinto
AMK-opinnäytetyö
2025

Tekijä(t) Markus Friman
Tutkinto Medianomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Konflikti kuvissa
Sivu- ja liitesivumäärä 37
<p>Tämä opinnäytetyö käsittelee Israelin ja Gazan välistä konfliktia uutiskuvien avulla. Työssä perehdytään siihen, millaista representaatiota mediat haluavat rakentaa valitsemillaan kuvilla. Työn tavoitteena on vastata kysymykseen siitä, millaisia eroja konfliktista kertovilla uutiskuvilla on suomalaisten ja ulkomaalaisten medioiden välillä.</p> <p>Aiheeksi valikoitui Israelin ja Gazan välinen konflikti, sillä se on yhä edelleen ajankohtainen ja merkittävä puheenaihe. Se on myös polarisoiva, sillä ihmisillä on hyvin erilaiset näkemykset ja mielipiteet konfliktin kulusta.</p> <p>Opinnäytetyön teko alkoi lokakuussa 2024 ja päättyi huhtikuussa 2025. Aineiston keruuseen meni odotettua enemmän aikaa, sillä uutiskuvia kerättiin samoista uutisista eri medioissa.</p> <p>Uutiskuvia kertyi yhteensä 18, jotka muodostivat keskenään yhdeksän kuvaparia. Uutiskuvat valittiin Helsingin Sanomista, New York Timesiltä, Yleltä ja BBC:ltä. Kuvia analysoitiin kuva-analyysin avulla.</p> <p>Kaikista kuvista katsottiin läpi samat asiat: raja-alue, sommitelma, kuvakoko, objektit ja värit. Kuvat myös jaettiin neljään eri kategoriaan: kuvakoot, ihmiset ja massat, arki konfliktin keskellä sekä ihmisten roolit.</p> <p>Suurin osa kuvista oli joko laaja kokokuva tai yleiskuva. Toisin sanoen näistä kuvista ei erotu juurikaan yksityiskohtia. Kuvilla haluttiin tuoda esiin tuhojen laajuutta sekä symboloida toiveikkuutta elämän jatkumisesta konfliktin keskellä.</p> <p>En käyttänyt työssäni tekoälyä.</p>
Asiasanat Kuvajournalismi, kuvantulkinta, uutiskuvat, sotakuvat, konfliktit, ulkomaat

Sisällys

1	JOHDANTO.....	1
2	TIETOPERUSTA.....	2
2.1	Kuvajournalismin historiaa	2
2.2	Konfliktialueiden kuvauksen historiasta	3
2.3	Israelin ja Gazan välinen konflikti.....	3
2.4	Nopea kuvajournalismi konfliktialueilla.....	4
2.5	Uutisvalokuvan elementit	5
2.6	Uutiskuvan luotettavuus	5
2.7	Median esittämä representaatio kuvan näkökulmasta	6
2.8	Kehyttäminen kuvissa	7
2.9	Käsitteitä	8
3	AINEISTO JA MENETELMÄT	9
3.1	Helsingin Sanomat ja Yle tutkimuskohteina	9
3.2	BBC ja New York Times tutkimuskohteina.....	9
3.3	Aineiston valinta	10
3.4	Valokuvien lähteet.....	10
3.5	Tarkasteltavien valokuvien kuvakoot	12
3.6	Tarkastelujakson pituus	14
3.7	Analyysimenetelmät.....	15
4	TULOKSET JA ANALYSOINTI	17
4.1	Helsingin Sanomat ja New York Times.....	17
4.2	Yhteenveto Helsingin Sanomien ja New York Timesin kuvista	19
4.3	Yle ja BBC.....	21
4.4	Yhteenveto Ylen ja BBC:n kuvista	23
4.5	Valokuvat jaoteltuna neljään eri kategoriaan	24
4.5.1	Kuvakulma.....	24
4.5.2	Ihmiset ja massat.....	25
4.5.3	Arki konfliktin keskellä	26
4.5.4	Ihmisten roolit	26
5	POHDINTA.....	28
5.1	Tulosten yhteenveto.....	28
5.2	Johtopäätökset ja kehittämissuhteet	29
5.3	Luotettavuus ja eettisyys.....	30
5.4	Merkityksellisyys ja toistettavuus	31
5.5	Itsearviointi.....	32
	Lähteet.....	34

1 JOHDANTO

Kuvan merkitys tiedonvälityksessä korostuu yhä enemmän. Niitä löytyy nykyään kaikkialta, sillä digitalisaation myötä kuvia voi välittää ympäri maailmaa internetin välityksellä. Ihmiset saavat ensikäden tietoa alueilta, joilla heillä ei itsellään ole pääsyä – ja vielä viiveettä. Tänä päivänä journalismissa ei juurikaan julkaista juttua ilman kuvaa tai muuta visuaalista elementtiä.

Kuvia tulkitaan kuitenkin subjektiivisesti. Joku saattaa nähdä konfliktikuvassa esimerkiksi hyökkääjän, toinen taas uhrin. Samaan aikaan uutiskuvan on oltava objektiivinen eli mahdollisimman puolueeton ja totuudenmukainen. Haluan tutkia tätä ristiriitaista asetelmaa Israelin ja Gazan konfliktin kautta, jossa mielestäni ei ole selvää uhria.

Konflikti puhuttaa ihmisiä ympäri maailmaa. Hamasin hyökättyä Israeliin lokakuussa 2023 alkoi sota, jossa on väitteiden mukaan kuollut kymmeniä tuhansia siviilejä. Alueelta levinneet kuvat kertovat karua kieltä tuhoutuneista rakennuksista. Ihmiset ovat menettäneet kotinsa, menettäneet läheisiä ihmisiä ja joutuneet elämään jatkuvan pelon keskellä. Näistä syistä Israelin ja Gazan välinen konflikti on yhteiskunnallisesti merkittävä ilmiö, jota on syytä tutkia.

Tutkimuskysymyksenäni on, että millaisen kuvan suomalaiset mediat antavat tästä konfliktista verrattuna ulkomaalaiseen mediaan. Pohdin myös, millaisia eroja valitsemillani medioiden uutiskuvilla on sekä sitä, mitä tekijöitä mediat painottavat valitsemisessaan kuvissa.

Tutkin näitä kysymyksiä analysoimalla Helsingin Sanomien, Ylen, New York Timesin ja BBC:n kuvia. Vertailen Helsingin Sanomien käyttämiä valokuvia New York Timesin kanssa, kun taas Ylen vertailukohteena on BBC. Käytän työssäni kuva-analyysia, joiden avulla käyn läpi esimerkiksi kuvien sommittelua, värimaailmaa ja rajausta.

2 TIETOPERUSTA

2.1 Kuvajournalismin historiaa

Nykyaikaisen kuvajournalismin alkujuuret ovat peräisin Saksasta, jossa keksittiin ensimmäinen 35 millimetrin polttovälin Leica-kamera vuonna 1925. Ennen tätä kehitystä valokuvaajien piti ottaa mukaan raskaita kalustoja, joilla oli vaikea kuvata ihmisten todellista elämää. Uuden Leica-kameran avulla valokuvaajien toiminnasta tuli huomattavasti helpompaa. (Collins, R. s.a.)

Saksassa keksittiin myös maailman ensimmäinen kuviin perustuva lehti nimeltään Berliner Illustrierte Zeitung. Lehdessä ei julkaistu vain irrallisia kuvia, vaan niiden lisäksi käytettiin apuna tekstiä. Tekstin ja kuvan avulla lehteen pystyttiin luomaan ensimmäistä kertaa kokonaisia tarinoita. Valokuvaajat lähettivät ottamiaan valokuvia toimitukseen, jossa niistä muodostettaisiin tarina mahdollisimman vähäisellä määrällä tekstiä. Kuvat olivat tarinoiden pääelementtejä, kun taas kuvatekstit ja mahdolliset muut tekstit tukivat visuaalista tarinankerrontaa. (Collins, R. s.a.)

Kuvajournalismi alkoi muodostua käsitteeksi toisen maailmansodan jälkeen. Toisaalta Hitlerin noustua valtaan suurin osa journalismin tuottajista kohtasi sensurointia. Tästä syystä iso osa journalismin tuottajista muutti Yhdysvaltoihin, jossa oli koettu jo ensimmäiset onnistumiset kuvajournalismissa Time- ja Fortune-lehtien kanssa. Henry Luce päätti perustaa vuonna 1936 uuden Life-lehden, joka hyödyntäisi nykyäänkin tunnettua visuaalista tarinankerrontaa eli tekstin ja kuvien yhdistelmää. (Collins, R. s.a.)

Ensimmäinen kansijuttu käsitteli Montanassa sijaitsevan Fort Peckin padon rakennusta, jonka valokuvasi Margaret Bourke-White. Kansijutussa käytiin läpi myös padon ympärillä olevia rakennuksia ja niissä asuvien ihmisten elämää. Life-lehden valokuvista vastaava John Shaw Billings vaikutui kuvien potentiaalista, sillä niistä tuli mieleen jo kadonneeksi luultu villi länsi. (Collins, R. s.a.)

Life-lehdestä tuli todella suosittu, minkä inspiroimana perustettiin myös muita lehtiä, kuten Look-, See- ja Click-lehti. Näistä lehdistä vain Life- ja Look-lehti selvisivät pidemmälle, kunnes Look-lehti lopetti toimintansa vuonna 1972. (Collins, R. s.a.)

Life-lehteä ruvettiin julkaisemaan vielä uudelleen vuodesta 1978 vuoteen 2000, jolloin sen toiminta lakkautettiin uudelleen. Lehden julkaisu jatkui viikoittain vuodesta 2004 lähtien vuoteen 2008. Life-lehti lakkautti lopulta toimintansa 20.4.2008. (Reuters 10.8.2007.)

2.2 Konfliktialueiden kuvauksen historiasta

Kuvaaminen sota-alueilla alkoi, kun englantilainen valokuvaaja Roger Fenton matkusti Krimin niemimaalle valokuvaamaan Englannin, Venäjän ja Turkin välistä sotaa vuonna 1855. Hänen tehtävänä oli valokuvata sotilaiden oloja, joiden väitettiin olevan kehoja. Vaikka Fenton joutui käyttämään likaista vettä kuvien kehittämisessä ollessaan keskellä aktiivista sota-aluetta, hän onnistui kehittämään 360 valokuvaa neljässä kuukaudessa. Näiden valokuvien avulla sotaa dokumentoitiin ensimmäisen kerran valokuvan muodossa. (Grundberg, A ym. 18.11.2024.)

Myös Yhdysvalloissa nähtiin ensimmäisiä konfliktialueiden kuvausta, kun New Yorkista kotoisin oleva Mathew B. Brady lähti kahdenkymmenen muun kanssa kuvaamaan Yhdysvaltojen sisällissotaa. Brady ei saanut hallitukselta rahoitusta kuvausprojektiin, jonka takia hän joutui maksamaan muodostuvia kuluja omista säästöistään. (Grundberg, A ym. 18.11.2024.)

1800-luvulla dokumentoitiin myös imperialismin aikaisia konflikteja Aasian ja Afrikan alueilla. Valokuvat hyväksyttiin usein sellaisenaan kuvaamaan kipeitä tapahtumia. Ranskan vallankumouksen aikana kuvattiin kuitenkin valokuvia, jotka todettiin käsitellyiksi. Tästä syystä konfliktialueilta otettuja valokuvia ei voitu enää pitää varmasti todenmukaisina kuvina tapahtumista. (Grundberg, A ym. 18.11.2024.)

2.3 Israelin ja Gazan välinen konflikti

Tällä konfliktilla viitataan 7. lokakuuta 2023 tapahtuneeseen Hamasin hyökkäykseen Israeliin sekä siitä seuranneen Israelin hyökkäykseen Gazaan. Tuolloin Hamas ampui tuhansia raketteja kohti Israelia samalla, kun aseelliset joukot murhasivat ja kidnappasivat ihmisiä Israelin asutuskeskuksissa. Tämän seurauksena Israel aloitti Gazan pommittamisen sekä myöhemmin maahyökkäyksen Gazaan tiukentaen alueiden sulkua. (Yle 17.10.2023.)

Alueella on kuitenkin ollut jo pitkään erilaisia konflikteja. Palestiinan alue nähdään kristinuskossa ja juutalaisuudessa juutalaisille luvattuna Pyhänä maana. Toisen maailmansodan loputtua voittaneet osapuolet halusivat antaa holokaustin uhreille oman valtion. Valtion rajat vastaavat suunnilleen nykyisen Israelin rajoja. Myöhemmin vuonna 1947 YK:ssa päätettiin, että Palestiinaan perustettaisiin juutalaisvaltio sekä arabivaltio. (Yle 17.10.2023.)

Arabimaat hyökkäsivät kuitenkin vuonna 1948 Israelia vastaan. Itsenäistynyt Israel voitti sodan, jonka takia arabivaltiota ei ehditty perustamaan. Palestiinalaisia lähti sodan jälkeen pakoan, minkä lisäksi israelilaiset myös häätivät heitä pois. Tämä on muodostanut pakolaisongelman, joka jatkuu vielä useiden kymmenien vuosien jälkeen. (Yle 17.10.2023.)

Israel on joutunut useita kertoja naapurimaiden hyökkäysten kohteeksi. Israel on kuitenkin voittanut taistelut Yhdysvaltojen tuella. Sotien seurauksena syntyi tilanne, jossa Israel miehittää Länsirantaa ja Golanin kukkuloita. Israel myös piirittää Gazaa. (Yle 17.10.2023.)

Gazaa hallitsee terroristiseksi järjestöksi luokiteltu Hamas. Hamas on ilmoittanut, että heidän tavoitteenaan on tuhota Israelin valtio. Israel taas yllätettiin lokakuun 2023 hyökkäyksessä, jonka takia Israel haluaa palauttaa uskoa armeijansa vahvuuteen. Heidän motiivinaan on myös heikentää esimerkiksi Hamasin sotilaallista voimaa. Toisaalta Israel estää esimerkiksi lääkkeiden ja ruoan kuljetuksia asukkaille heikentäen heidän asemaansa entisestään. (Yle 17.10.2023.)

2.4 Nopea kuvajournalismi konfliktialueilla

Kuvien merkitys on lisääntynyt digitalisaation myötä, minkä takia alan ammattilaisten pitää tehdä eettisiä päätöksiä nopealla aikataululla. Uutisissa olevat kuvat lisäävät lukijoiden ymmärrystä kaukana olevista tapahtumista, minkä lisäksi kuvat luovat käsitystä todellisuudesta. (Mäenpää, J. 2023.)

Reuters välittää jopa 50 000–60 000 kuvaa yhden kuukauden aikana eri puolille maailmaa (Reuters, 2021). Aineistosta voidaan päätellä, että kuvaajalla on joidenkin kuvien kohdalla vain joitakin sekunteja aikaa. Päätöksiä pitää tehdä siis nopeasti, eikä kuvia voi miettiä liian pitkään. Kuvaajan on toisin sanoen luotettava omaan ammattitaitoonsa kentällä. (Mäenpää, J. 2023.)

Kuvajournalismissa pyritään myös välittömyyteen eli siihen, että uutistapahtuman ja uutiskuvan julkaisun välissä olisi mahdollisimman vähän viivettä. Viiveen pituutta on pystytty vähentämään kansainvälisten kuvatoimistojen, kuten Reutersin ja Associated Pressin avulla. Myös digitalisoitumisella on ollut oma roolinsa kuvien toimitusprosessin nopeutumisessa, sillä puhelimissa olevat kamerat ja nopeat verkkoyhteydet mahdollistavat isommat kuvamäärät nopeammassa aikataulussa. (Mäenpää, J. 2023.)

Tänä päivänä toimituksissa tuotetaan uutisisältöä tavalla, jossa sisältöä päivittyy esimerkiksi verkkoon jatkuvasti ja tauotta. Nopeutuneet prosessit ovat johtaneet jopa siihen, että uutismediat spekuloiivat tulevaisuuden tapahtumia käyttäen arkistokuvia. Nopeuteen pyrkimistä kritisoidaan siksi, koska se johtaa helposti esimerkiksi työn eettisyyden ja laadun heikkenemiseen, tuttujen lähteiden käyttämiseen ja tietojen tarkastamisen vähentämiseen. (Mäenpää, J. 2023.)

2.5 Uutisvalokuvan elementit

Uutiskuvat ovat tärkeässä roolissa, sillä niiden avulla median yleisö saa ymmärrystä kaukana olevista asioista sekä käsityksen todellisuudesta. Uutiskuvaa varten on olemassa eettiset säädökset, jotka koskevat esimerkiksi kuvankäsittelyyn ja kuvamanipulaatioon. (Mäenpää, J. 2023.)

Kuvajournalistit kuvaavat ja valitsevat yleisölle tarjoiltavat kuvat samalla, kun he käyttävät valtaansa siihen, millainen kuva julkisuuteen välittyy käsiteltävästä aiheesta. Toistuvat elementit kuvissa luovat mielikuvia esimerkiksi paikoista tai ihmisryhmistä. (Mäenpää, J. 2023.) Uutiskuvien avulla välitetään myös tunteita, minkä takia ne ovat yksi voimakkaimpia tiedonvälityksen keinoja (Puustinen & Seppänen 2010, 31).

Uutiskuvan pitää kuvata tapahtunutta mahdollisimman totuudenmukaisesti. Uutiskuvia ei saa käsitellä liikaa, ja kaikenlainen manipulointi on kiellettyä. Joissakin toimituksissa on käytössä oma kuvankäsittelyohjelma, joilla kuvien manipuloimattomuus voidaan taata. (Salo & Karttunen 2015, 44.)

Esimerkiksi Reuters on julkaissut vuonna 2007 omat ohjeet kuvankäsittelylle. Kuvista ei saa poistaa eikä niihin saa lisätä sisältöä, joka olennaisesti muuttaisi alkuperäistä sisältöä tai vaarantaisi journalistisen integriteetin. Kuvaa ei saa myöskään vaalentaa, tummentaa tai sumentaa liiallisesti, sillä se voisi harhauttaa kuvan katsojaa. Lisäksi kuvan värejä ei saa manipuloida liikaa tavalla, joka muuttaisi kuvan valaistusolosuhteita huomattavasti. (Salo & Karttunen 2015, 44.)

Suomessa Helsingin Sanomilla on olemassa myös oma ohjeistus kuville. Vuonna 2008 ohjeissa sanotaan, että uutiskuvan manipulointi on kokonaan kielletty. Värien, ihmisten ja muiden elementtien lisääminen on myös kielletty. Uutiskuvan pitää näyttää kuvattua hetkeä ja toimia todisteena asiasta, joka on ollut. (Salo & Karttunen 2015, 45.)

2.6 Uutiskuvan luotettavuus

Uutiskuvista käytävissä keskusteluissa puhutaan myös kuvan luotettavuudesta. Koska kuvia tuotetaan nykyään digitaalisesti, niihin liittyy usein myös digitaalista muokkaamista. Tämän takia uutiskuvan luotettavuus on vähentynyt entisestä, sillä digitaalinen muokkaus tuo mukanaan myös mahdollisuuden muokata valokuvan tarjoamaa todellisuutta. Lukijoiden pitäisi pystyä luottamaan uutiskuviin, mutta erilaiset kuvatyypit tekevät tästä vaikeaa. (Puustinen & Seppänen 2010, 7.)

Lukija ei välttämättä osaa erotella uutiskuvaa esimerkiksi reportaasikuvista. Uutiskuvia saa myös muokata huomattavasti vähemmän kuin muita kuvatyyppejä. Lukijan on siis ensin kyettävä tunnistamaan valokuva uutiskuvaksi, jonka jälkeen hän voi miettiä uutiskuvaan tehtyjä muutoksia. Toisin sanoen lukijan pitää katsoa mahdollisimman kriittisesti jutussa olevaa kuvaa, jolla on kuitenkin pyritty kuvaamaan todellisuutta mahdollisimman tarkasti. (Puustinen & Seppänen 2010, 8.)

Valokuvat ovat todisteita siitä, että joku henkilö on oikeasti ollut paikalla valokuvaamassa. Ne toimivat myös todisteena siitä, että toimittajan sana on totta. Toisaalta kuvien digitalisoitumisen myötä kuvia voidaan käsitellä yhä helpommin, minkä takia yleisöä on helpompi huijata. Tunnetuimpiin tapauksiin kuuluvat esimerkiksi Reutersin Adnan Hajj ja Los Angeles Timesin Brian Walski. Hajj lisäsi pommituksista otettuun valokuvaan lisää savupilviä, kun taas Walski leikkasi rauhanturvaoperaatioissa mukana olleen brittisotilaan, ja lisäsi sen toiseen valokuvaan. (Puustinen & Seppänen 2010, 8.)

Yleisön näkemyksiä kuvankäsittelystä selvittäneessä tutkimuksessa ilmeni, että lukijat luottavat eniten lukijoiden itsensä ottamiin uutiskuviin. Sotakuvat taas herättivät eniten epäilyksiä, sillä niiden koetaan ajavan usein sodan osapuolen asiaa. (Salo & Karttunen 2015, 45.)

2.7 Median esittämä representaatio kuvan näkökulmasta

Yksi tapa selittää representaatio on jonkin ajatuksen tai asian esittämistä esimerkiksi kuvallisten merkkien avulla. Voidaan ajatella, että representaatiolla jäljitellään jonkin alkuperäisen asian esittämistä. Seppänen ja Väliverronen kuitenkin uskovat representaation olevan ”huonolaatuisia kopioita alkuperäisestä.” Lehtikuva nähdään kaksiulotteisena esityksenä kolmiulotteisesta maailmasta, jota lehtikuva esittää vain yhdestä näkökulmasta. (Seppänen & Väliverronen 2014, 92–93.)

Jokainen kokee kuvan omalla tavallaan, johon kuitenkin voi sisältyä samankaltaisia käsityksiä ja tunteita muiden lukijoiden kanssa. Joku voi nähdä esimerkiksi artikkelin pääkuvassa, jossa on vähäpukeinen haitilainen nainen, pornografisia piirteitä. Toinen ei välttämättä näe kuvassa mitään ongelmaa. Kuvan vastaanottoa voidaan tutkia vastaanottoyleisötutkimuksella, jossa kyselylomakkeen avulla voidaan analysoida tarkemmin yleisön tapaa vastaanottaa lehdessä olevaa kuvaa. (Seppänen & Väliverronen 2014, 92.)

Seppänen ja Väliverronen havainnollistavat representaatiota myös René Magritten piippukuvalla, jonka yhteydessä kerrotaan, ettei kuvassa olekaan piippua. Kuvasta käy ilmi, että uudelleen esittämisen ja esitetyn todellisuuden välillä on ”repeävä kuilu.” Representaatio on käytännössä oma todellisuutensa. Piippukuvassa ei ole piippua, mutta saamme kuvasta visuaalisen käsityksen siitä, millainen piippu on. (Seppänen & Väliverronen 2014, 94.)

Aiemmin mainittu pornografinen pääkuva antaa yhtä lailla vain yhden käsityksen todellisuudesta, vaikkei se olisikaan täysin totuudenmukainen. Kyseessä on toimituksen tekemä valinta, joka olisi voinut olla myös toisenlainen. Kuvaan olisi voinut päätyä muita asioita tai kuvassa olevaa kohdetta olisi voinut kuvata eri tavalla. (Seppänen & Väliverronen 2014, 94.)

Medialle esille päätyneet valokuvat ovat osa toimituksen tekemiä valintoja. Näitä valintoja kutsutaan representaation politiikaksi. Poliitiikalla tarkoitetaan tässä asiayhteydessä sitä, kun representaation rakentamiseen liittyy kulttuurillisia ehtoja sekä yhteiskunnallisia seurauksia. (Seppänen & Väliverronen 2014, 94.)

Representaation politiikassa on kaksi olennaista asiaa. Voidaan kysyä, miksi esimerkiksi vähäpukeinen nainen on valittu esittämään Haitin katastrofia? Kuva herättää myös kysymyksen siitä, miten sukupuolta nostetaan esiin julkisuudessa. Toisena oleellisena asiana voidaan puhua läsnä- ja poissaolosta. Tiedetään, että valokuva tuo kaukaisia todellisuuksia lähemmäksi, jolloin yleisö pääsee kokemaan heille vieraita asioita. Samalla kuitenkin valokuva erottaa katsojan valokuvan esittämästä asiasta. Se antaa mahdollisuuden katsoa toista todellisuutta, paikkaa ja aikaa. (Seppänen & Väliverronen 2014, 95.)

2.8 Kehystäminen kuvissa

Kun puhutaan kehystämisestä, sillä tarkoitetaan kuvan rajaamista joko ottohetkellä tai jälkikäsitelystä. Utiskuvaa rajatessa kuvaaja sommittelee kuvaan palasia todellisuudesta. Samaan aikaan taustalle jää osia kuvattavasta kohteesta, mutta toisaalta kuvaaja jättää jotain myös pois kuvasta. Kuvan rajaamisella voidaan helposti vaikuttaa kuvan merkitykseen. Olisiko esimerkiksi aiemmin mainittu kuva haitilaisesta naisesta näyttänyt samalta, jos naisen keho olisi rajattu pois kuvasta? (Seppänen & Väliverronen 2014, 97.)

Toimittajat jäsentävät maailman tapahtumia hyödyntämällä esimerkiksi kehystämiseen kuuluvia visuaalisia keinoja, joiden avulla tapahtumista saadaan rakennettua tietynlainen kuva yleisölle. Kehystämisen avulla voidaan myös luoda kontekstia median uudelleen esittämille asioille. Medialle esille päätyneet valokuvat ovat osa toimituksen tekemiä valintoja. (Seppänen & Väliverronen 2014, 97.)

2.9 Käsitteitä

Digitalisaatio

Digitalisaatiolla tarkoitetaan laajempaa yhteiskunnallista muutosta, jossa analogisessa muodossa olevat asiat muutetaan digitaaliseen muotoon (Opetushallitus, 2025). Työssäni digitalisaatiolla viitataan kuvien digitaaliseen muotoon. Kuvat voivat olla esimerkiksi tietokoneella.

Kehystäminen

Työssäni kehystämällä viitataan kuvan rajaamiseen joko kuvaushetkenä tai jälkikäsitteilyssä. Uutiskuvassa on päätetty kuvata jotain tiettyä kohdetta, jolloin taustalle jää muita asioita. Kehystämisessä on olennaista myös se, mitä on jätetty kuvan ulkopuolelle. (Seppänen & Väliverronen 2014, 97.)

Kuvajournalismi

Kuvajournalismissa on kyse valokuvista, jotka eivät ole vain tavallisten ihmisten pikaisia otoksia tapahtumista. Se pitää sisällään myös muita kuvia, eikä vain valokuvia. (Seppänen, J. 18.9.2021.)

Kuvamanipulaatio

Kuvamanipulaatiolla tarkoitetaan kuvan liiallista muokkaamista tai väärentämistä. Kuvassa ei saisi suoristaa esimerkiksi kuvattavan kravattia. (Yrjönen 7.6.2024.)

Kuvankäsittely

Kuvankäsittelyssä valokuville luodaan tietynlainen tunnelma, minkä lisäksi ne viimeistellään. Kuvista voi tehdä esimerkiksi vaaleampia tai tummempia sekä niitä voi rajata. (Kamerakoulu s.a.)

Representaatio

Työssäni representaatiolla viitataan jonkin asian uudelleen esittämiseen kuvan muodossa. Representaatio voi pitää sisällään käsityksiä ja tunteita, jotka jaat kuvan muun yleisön kanssa. (Seppänen & Väliverronen 2014, 92.)

Uutiskuva

Uutiskuva on tarkkaan mietitty valokuva, jonka avulla pyritään kuvaamaan maailman tapahtumia mahdollisimman todenmukaisesti (Mäenpää, J. 10.1.2012).

3 AINEISTO JA MENETELMÄT

Valitsin aiheeksi Israelin ja Gazan konfliktin, sillä pitkästä historiastaan huolimatta konflikti jatkuu yhä. Ajattelen myös, että konflikti ei ole niin mustavalkoinen kuin annetaan ymmärtää. En näe yhtä selkeää hyvää ja pahaa, vaan konfliktin, jossa molemmat osapuolet syyllistyvät rikoksiin. On kiehtovaa lähteä analysoimaan, miten valitut mediat välittävät konfliktin kulkua heidän lukijoilleen. Tutkimuskysymykseni onkin: miten kuva Israelin ja Gazan konfliktista erottuu suomalaisen ja ulkomalaisen median välillä?

Aihe on myös hyvin polarisoiva. Se puhuttaa, aiheuttaa tunteita ja luo erilaisia näkemyksiä konfliktin kulusta. Tämä nivoutuukin hyvin valokuvan ja uutiskuvan perusteisiin. Valokuvan avulla välitetään tunteita, mutta samaan aikaan uutiskuvana toimivan valokuvan on oltava mahdollisimman puolueeton ja totuudenmukainen. Oma hypoteesini on, että valokuvissa tuodaan esiin konfliktin kulkua tietystä näkökulmasta, jonka takia olennaisia asioita jätetään kertomatta.

3.1 Helsingin Sanomat ja Yle tutkimuskohteina

Tarkastelin yhteensä neljää mediaa, jotka muodostivat keskenään kaksi vastaparia. Vertailin Yleä ja BBC:tä keskenään, kun taas Helsingin Sanomien pariin valikoitui New York Times. Mielestäni on helppo vertailla kahta yleisradiota keskenään, sillä ne toimivat samoilla periaatteilla. Samasta syystä valitsin Helsingin Sanomien pariin New York Timesin.

Valitsin Helsingin Sanomat ja Ylen suomalaisista medioista, sillä ne ovat mielestäni tarpeeksi neutraaleja lähteitä ilman liiallista sensaatiohakuisuutta. Helsingin Sanomilla on myös suuri levikki, sillä se tavoittaa viikossa jopa 2,2 miljoonaa lukijaa (Helsingin Sanomat 22.9.2023). Yle taas nähdään Suomen luotettavimpana uutismedianana, sillä 83 prosenttia suomalaista luottaa Ylen uutisiin (Ylen tiedote 1.3.2022).

3.2 BBC ja New York Times tutkimuskohteina

BBC on Britannian yleisradioyhtiö, jonka takia sitä on helppo vertailla Ylen kanssa. Valitsin BBC:n, sillä se tavoittaa jopa 426 miljoonaa käyttäjää yhden viikon aikana, minkä lisäksi se on kolmanneksi katsotuin verkkosivu heti Googlen ja Facebookin jälkeen (National Union of Journalists, helmikuu 2020). Toisin sanoen BBC:llä on suuri yleisö, jolloin heillä on myös suuri vastuu välittää mahdollisimman totuudenmukaista tietoa.

New York Times on yhdysvaltalainen lehti, jolla on noin 11,4 miljoonaa tilaajaa 230 maassa ja alueella. Se on myös yksi merkittävimmistä lehtiä Yhdysvalloissa, jossa New York Timesilla on 31 toimistoa. (The New York Times Company.)

Kyseinen lehti valikoitui Helsingin Sanomien vertailukohteeksi, sillä lehdellä on merkittävä asema niin paikallisesti Yhdysvalloissa kuin myös muualla maailmassa. Sitä voi myös Helsingin Sanomin tavoin tilata kuukausimaksua vastaan, ja siitä on tarjolla verkkolehden lisäksi myös printtiversio.

3.3 Aineiston valinta

Keräsin aineistoa lokakuusta 2024 tammikuuhun 2025 eli noin kolmen kuukauden ajan. Tarkastelin Gazan ja Israelin välisestä konfliktista kertovia uutisia ja niissä olevia valokuvia joka viikko. Pyrin etsimään täysin samoista tapahtumista kertovia uutisia, jotta kuvia ja niiden yhteydessä olevia tekstejä voisi vertailla keskenään. Valitsemalla samoja tapahtumia pystyn paremmin analysoimaan, millaisia eroja suomalaisten ja ulkomaisten medioiden välillä on.

3.4 Valokuvien lähteet

Valokuvat ovat peräisin Ylen, BBC:n, Helsingin Sanomien ja New York Timesin artikkeleista. Niissä ei kuitenkaan ole aina käytetty median omia kuvia, vaan apuna on käytetty esimerkiksi Associated Pressiä, AFP:tä, Getty Imagesia, EPA-EFEä, Shutterstockia ja Zumaa. Valikoiduissa kuvissa näkyi eniten kuvia ranskalaiselta uutistoimistolta Agence-France Pressiltä eli AFP:ltä.

AP eli Associated Press on yhdysvaltalainen uutistoimisto, jonka toimittajia on 231 kohteessa 93 maassa. Noin neljä miljardia ihmistä näkee päivittäin Associated Pressistä peräisin olevia uutisia. (Associated Press 2023.)

AFP eli Agence France-Presse on yksi maailman suurimmista uutistoimistoista ja samalla Euroopan ainoa oma uutistoimisto. AFP:llä on 2600 työntekijää 100:lla eri kansallisuudella 150 valtiossa. (AFP s.a.)

EPA-EFE:llä viitataan European Pressphoto Agencyyn (EPA), johon alun perin espanjalainen EFE yhdistyi vuonna 1984 (Wikipedia 2025). EPA sai vuonna 2022 uuden nimen: EPA Images. EPA Imagesilla on 11 miljoonaa valokuvaa, jonka lisäksi EPA on läsnä 87 eri maassa. (EPA s.a.)

Getty Images jakaa kirjastostaan valokuvia ja videoita. Getty Imagesilla on jakelutoimistoja ympäri maailmaa. Heidän kirjastostaan löytyy yli 477 miljoonaa tekelettä, ja heidän sivuillaan tehdään yli kaksi miljardia hakua vuoden aikana. (Wikipedia 2025.)

Getty Images on perustettu vuonna 1995, ja sitä käyttää esimerkiksi edellä mainittu Agence France-Presse (AFP), työssään analysoinnin kohteena oleva BBC sekä yhdysvaltalainen mediayhtiö NBC. (Getty Images 2025.)

Reuters on maailmanlaajuisesti media-alan johtava ja luotettava uutislähde. Reuters toimittaa joka vuosi kaksi miljoonaa uniikkia uutistarinaa, puolitoista miljoonaa kuvaa sekä 130 000 videotarinaa. (Reuters 2025.)

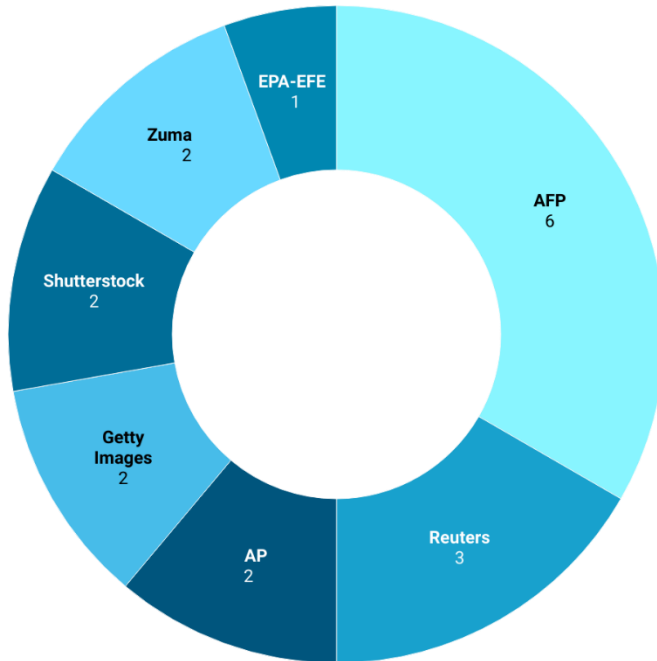
Shutterstock on amerikkalainen media-alan johtava maailmanlaajuinen lisenssiaisten kuvien ja videoiden toimittaja. Shutterstockilta on ladattu yli miljardi kuvaa, videota tai musiikkia, mitkä ovat peräisin yli miljoonalta sisällöntuottajalta. Shutterstockilla on asiakkaita yli 150 maassa. (Shutterstock 2025.)

Zuma on maailman suurin itsenäinen uutistoimisto. Heidän kirjastossaan on yli 20 miljoonaa kuvaa, jonka lisäksi heille ilmestyy päivittäin 12 000 valokuvaa. Kuvatoimittajat perustivat Zumaksi kutsuttavan uutistoimiston vuonna 1993. Zuman alaisuudessa toimivat kuvatoimittajat ottavat uutiskuvia tapahtumista ympäri maailmaa. Zuman pääkonttori sijaitsee Yhdysvaltojen Kalifornian osavaltiossa. (Zuma Press 2025.)

Valokuvien lähteet

18 kuvaa seitsemästä eri lähteestä.

AFP Reuters AP Getty Images Shutterstock Zuma EPA-EFE

Kaavio: Markus Friman • Väline: Datawrapper

Tarkasteltavien kuvien lähteet aseteltuna donitsikaavioon.

Israel ei toistaiseksi ole sallinut ulkomaalaisia toimittajia Gazaan. Ulkomaalaisten toimittajien yhdistys teki vetoituksen Israelin korkeimpaan oikeuteen toimittajien sallimisesta Gazaan, mutta tuloksetta. Vetoimus hylättiin 19.12.2023 vedoten lokakuussa 2023 tapahtuneeseen Hamasin hyökkäykseen, minkä takia vain kourallinen ulkomaalaisia toimittajia on päässyt Gazan alueelle. Toisin sanoen paikalliset toimittajat Gazassa tekevät suurimman osan sodan kulun raportoinnista. (National Union of Journalists 12.1.2024.)

3.5 Tarkasteltavien valokuvien kuvakoot

Ylen mediakompassi jaottelee valokuvien kuvakokoja kahdeksaan eri luokitukseen: yleiskuvaan, laajaan kokokuvaan, kokokuvaan, laajaan puolikuvaan, puolikuvaan, puolilähikuvaan, lähikuvaan ja erikoislähikuvaan. (Yle Mediakompassi s.a.)

Yleiskuva

Mahdollisimman laaja kuva. Näytetään kokonaan paikka, jossa ollaan. Yleiskuvista ei erotu yksityiskohdat lainkaan. (Yle Mediakompassi s.a.)

Laaja kokokuva

Ihminen on laajassa kokokuvassa ympäristössään. Sekä ylä- että alapuolelle on jätetty tilaa. (Yle Mediakompassi s.a.)

Kokokuva

Ihminen näkyy kokonaisena kuvassa. Pään ja jalkojen alla ei ole turhaa tilaa. (Yle Mediakompassi s.a.)

Laaja puolikuva

Ihminen on kuvattuna reisien puolivälistä ylöspäin. Pään päällä ei ole ylimääräistä tilaa, minkä lisäksi alas lasketut kädet ovat näkyvissä kokonaan. (Yle Mediakompassi s.a.)

Puolikuva

Ihminen näkyy puoliksi, jonka lisäksi kuva on rajattu navan korkeudelta (Yle Mediakompassi s.a.).

Puolilähikuva

Ihminen on rajattu kuvassa rinnan tai kainaloiden kohdalta. Tärkein elementti puolilähikuvassa on ihminen. (Yle Mediakompassi s.a.)

Lähikuva

Lähikuvassa ihmisen kasvot näkyvät selkeästi ja läheltä. Olkapään kaari voi olla näkyvissä. (Yle Mediakompassi s.a.)

Erikoislähikuva

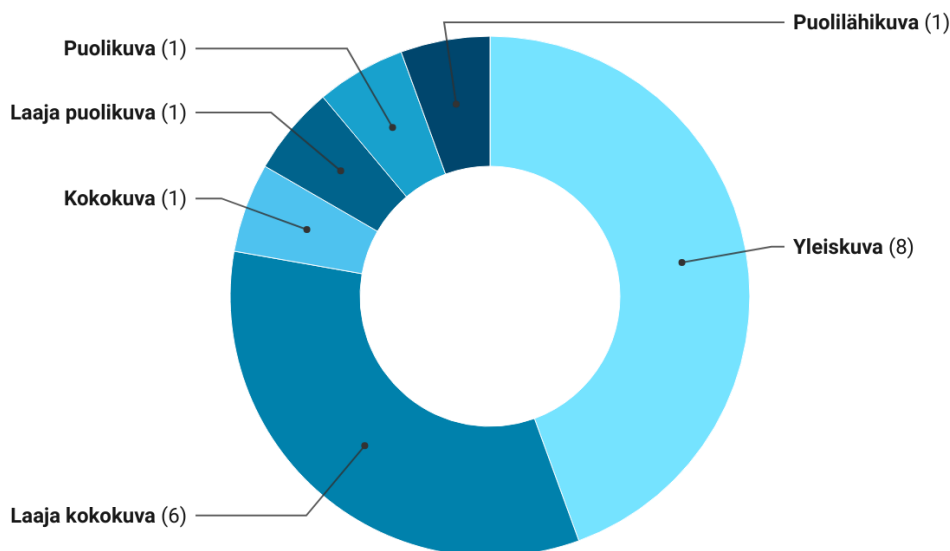
Erikoislähikuvassa on esillä jokin tarkka yksityiskohta. Se voi olla esimerkiksi osa kasvoista. (Yle Mediakompassi s.a.)

Aineistoon kertyi yhteensä 18 valokuvaa. Jaoin kuvat kuvakokojen perusteella, josta tein nopeasti havainnon: konfliktista kertovista valokuvista suurin osa oli yleiskuvia tai laajoja kokokuvia. Toisin sanoen yksityiskohdat eivät erotu lainkaan tai niitä on vaikea erottaa. Kuvat on otettu kaukaa, johon voi olla useampikin selitys.

Yksi varmasti on se, että Gazan tuhoa saadaan paremmin kuvattua laajoissa valokuvissa. Toisaalta Gazan konfliktissa puhuttaa nimenomaan ihmisten kohtalo, jonka takia oletin, että ihmisistä löytyisi lähempiä ja tarkempia kuvia. Vaikka ihmisistä löytyikin kuvia, ne olivat selvässä vähemmistössä aineistossani. 18 valokuvasta löytyi jopa 14 valokuvaa, joissa yksityiskohdat eivät korostu.

Valokuvien kuvakoot

18:n kuvan kuvakoot.

Kaavio: Markus Friman • Väline: Datawrapper

3.6 Tarkastelujakson pituus

Tarkastelujakso kesti noin kolme kuukautta. Aloitin aineiston keräämisen lokakuun 2024 puolivälissä ja lopetin tammikuun 2025 lopussa. Seurasin viikoittain valitsemieni medioita. Kävin lähes joka päivä katsomassa, onko aineistooni sopivia uutisia tullut lisää. Tarkastelujaksosta tuli luultua pitempi, sillä uutisissa käsiteltävät tapahtumat eivät aina olleet samoja.

3.7 Analyysimenetelmät

Tutkimusmenetelmäni on kuva-analyysi, jonka avulla analysoin yhteensä 18 valokuvaa. Nämä valokuvat muodostavat kuvapareja, joista tutkin jokaisen kuvan näkyviä ja poisrajattuja asioita. Teen myös vertailua niin kuvaparien kuin koko aineiston välillä. Tarkoitukseni on selvittää kuva-analyysin avulla, mitä kuvilla halutaan kertoa ja millä keinoin.

Kuvan välillä voi välittää monenlaisia asioita: esimerkiksi faktoja, mielipiteitä tai tunteita. Joskus niihin voi kuulua myös psykologisia ja ideologisia merkityksiä, joita kuvan tarkastelija ei tiedosta. Nämä merkitykset ovat silloin alitajuisia ja kätkeytyä. (Muotoilu.info 2022.)

Kun tehdään kuva-analyysia, siinä pitää selkeyttää tehtävän analyysin tavoitteita. Työskentelyssä pitää olla looginen ja tavoitteellinen. Työskentelytavan taas pitää olla teoreettista, mutta myös käytännönläheistä. Jos kuvaa lähtee tulkitsemaan intuitiivisesti, se voi johtaa väärin ja äkkipikaisiin tuloksiin. Intuitiivinen tulkinta voi toisaalta auttaa löytämään tulkinnan kriteereitä. (Muotoilu.info 2022.)

Kuva-analyysissa tavoitellaan kohteen tarkastelua suhteessa jo ennalta määrättyihin sääntöihin sekä kriteereihin. Kuvaa ei toisaalta voida analysoida vain sen sisällön perusteella, vaan myös kuvan väreillä, syvyydellä, sommittelulla, muodoilla ja tunnelmalla on oma merkityksensä. (Muotoilu.info 2022.)

Hietaharjun mukaan valokuvan tulkinta on prosessi, johon kuuluu tietynlaisia vaiheita. Ensimmäisenä pitää olla ymmärrys siitä, että valokuva tekee todellisuudesta niin sanotun tallenteen, joka eroaa havaitsemiseen kuuluvasta prosessista. Tulkinnassa pyritään kääntämään kameran tallentama havainto sellaiselle kielelle, jota tulkitsija ymmärtää. (Hietaharju 2010, 108.)

Kuvan tulkinta voidaan ajatella prosessina, joka alkaa kuvan kielen ja todellisuuden havaitsemisen suhteesta. Tästä se etenee interaktioihin eli opittuihin tulkintoihin, josta prosessi jatkuu konteksteihin eli käyttöympäristöihin. Lopulta prosessissa löydetään tapa ilmaista tulkinta esimerkiksi valon, ajan ja tilan avulla. (Hietaharju 2010, 108.)

Kuva-analyysi voidaan jakaa esimerkiksi formaalianalyysiin ja semioottiseen kuva-analyysiin. Formaalianalyysissa keskeisintä on analysoida taideteoksen sisältöä ja sen välittämää viestiä. Taiteilijan tietoja kuvaillessa kerrotaan myös, miten taiteen tarkastelija kokee teoksen. Teosta kuvaillessa fokus on kuvailun tavoissa, eikä kuvan varsinaisessa sisällössä. (Muotoilu.info 2022.)

Semiotiikalla viitataan tieteenalaan, jossa kuvia tutkitaan merkkijärjestelmänä. Se jakaa kuvan osiin eli toisin sanoen merkiksi. Semiotiikassa tulkitaan kuvia suhteessa kulttuurimme ja yhteiskuntaamme. Kuvia tulkitaan ja niistä löydetään merkityksiä riippuen siitä, missä kulttuurissa tai maassa elämme. Esimerkiksi Suomessa kuvat nähdään erilaisena verrattuna Aasiaan. (Oksanen 18.1.2022.)

Kuvia analysoidessa pitää ottaa huomioon muutama seikka. Siinä voi käyttää apunaan visuaalisen viestinnän keinoja. Yksi niistä on se, mihin suuntaan kuvan toiminta ohjautuu. Onko se esimerkiksi lineaarista toimintaa vasemmalta oikealle? Kuvassa voi olla esimerkiksi kaksi ihmistä, jotka ovat sijoiteltuna kuvan vasempaan laitaan. Heidän katseensa kuvassa kohdistuu taas kuvan oikeaan laitaan tehden toiminnasta lineaarista, joka ohjautuu edellä kuvatulla tavalla vasemmalta oikealle. (Oksanen 18.1.2022.)

Semioottisessa kuva-analyysissä keskitytään kuvan välittämiin sisältöihin sekä viesteihin. Kuvan katsoja tekee usein spontaanin tulkinnan siitä, mitä kuvassa näkyy. Kuvan voi kokea esimerkiksi vastenmielisenä tai katsoja voi samaistua siihen. Katsoja ei kuitenkaan välttämättä ymmärrä kuvan takana olevaa monimutkaista todellisuutta. Tärkeintä on pohtia, miksi kuva on otettu tietyllä tavalla ja tietyssä tilanteessa. (Muotoilu.info 2022.)

Analysoin tutkimuksessani 18 valokuvaa, jotka muodostivat yhdeksän kuvaparia. Käytin metodina kuva-analyysia, jonka avulla määrittelin ja jaoin kuvia eri kategorioihin ja analysoitaviin asioihin. Katsoin kuvissa rajausta, sommitelmaa, kuvakokoa, objekteja ja värejä. Valitsin kategorioiksi kuvakoot, ihmiset ja massat, arki konfliktin keskellä sekä ihmisten roolit.

4 TULOKSET JA ANALYSOINTI

Alla on keräämäni aineisto. Jokaisen mediaparin jälkeen seuraa yhteenveto kuvista. Kuvien yhteydessä olevat kuvatekstit ovat alkuperäisiä, mutta englanninkielisistä medioista poimitut kuvatekstit on suomennettu lukukokemuksen helpottamiseksi.

4.1 Helsingin Sanomat ja New York Times

Kuva 1 (HS). Kaksi poikaa kantoi saamaansa ruoka-apua Gazan kaupungissa lokakuussa (kuva Mahmoud Issa, Zuma 2024)

Kuva 2 (New York Times). Palestiinalaiset kävelemässä raunioiden läpi Jabaliyassa aiemmin toukokuussa, mikä sijaitsee Gazan pohjoisosissa (Enas Rami, Associated Press 2024)

Kuva 3 (HS). Israelin iskut Gazaan surmasivat sunnuntaina ainakin 40 ihmistä (Omar Al-Qattaa, AFP 2024)

Kuva 4 (New York Times): Al Nuseiratin pakolaisleiri Gazan keskiosassa Israelin tekemien ilmaiskujen jälkeen (Mohammed Saber, EPA via Shutterstock 2024)

Kuva 5 (HS). Ihmiset kokoontuivat kynttilämielenosoitukseen panttivankien puolesta torstaina Tel Avivissa (Shir Torem, Reuters 2025)

Kuva 6 (New York Times). Ditza Heiman, 84, oli osa panttivankien ryhmää, joka vapautettiin vuonna 2023 (Abir Sultan, EPA via Shutterstock 2025)

Kuva 7 (HS). Israel vapautti 90 palestiinalaisvankia tuntien viivästyksen jälkeen (John Wessels, AFP 2025)

Kuva 8 (New York Times). Palestiinalaiset kävelemässä tuhojen läpi maanantaina Gazan Jabaliyassa yhden päivän jälkeen siitä, kun Israelin ja Hamasin tulitauko astui voimaan (Abed Hajjar, Associated Press 2025)

Kuva 9 (HS). Palestiinalaisia palaamassa Gazan pohjoisosiin maanantaina (Hashem Zimmo, Zuma 2025)

Kuva 10 (New York Times). Auto, joka on lastattu patjoilla ja peitoilla, ylittää Netzarimin käytävän eteläisestä Gazasta pohjoiseen Gazaan (Eyad Baba, Agence France-Presse 2025)

4.2 Yhteenveto Helsingin Sanomien ja New York Timesin kuvista

Helsingin Sanomien kuvissa (kuvat 1, 3, 5, 7 ja 9) yleisenä vaikutelmana on positiivisuus ja elämän jatkuminen konfliktin keskellä.

Esimerkiksi kuvassa 1 näkyy kaksi poikaa, jotka näyttävät olosuhteisiin nähden tyytyväisiltä. He vaikuttavat keskustelevan keskenään samalla, kun he kantavat saamaansa ruoka-apua. Toisaalta ilman ruoka-apua ruoan saaminen alueella on huomattavasti haastavampaa. Kuvassa on myös paljon värejä, joista korostuvat auringon ja ilmapallon sävyt.

Kuvassa 3 taas puhutaan tuhosta, jonka yksityiskohdat jäävät kuitenkin piiloon. Kuvassa olevat tuhot vaikuttavat pieneltä, minkä lisäksi kuvassa olevat ihmiset vaikuttaisivat olevan kunnossa. Kuva antaa vaikutelman, että alueella tapahtuvat iskut eivät olisi niin vaikuttavia ja massiivisia.

Yleisenä huomiona Helsingin Sanomien kuvissa ihmisten rooli tuntuu pieneltä. Ihmiset ovat usein pieninä elementteinä, minkä lisäksi ihmiset ovat onnellisen näköisiä. Kuvassa 7 juhlietaan esimerkiksi vapautuneita panttivankeja, kun taas kuvassa 9 näkyy hiekkaranta täynnä ihmisiä. Jos kuvatekstissä ei puhuttaisi konfliktista tai sijainnista, en välttämättä osaisi yhdistää sitä edes konfliktikuvaksi. Kuvassa 9 ihmiset palaavat myös kotiin, mutta katsoessani New York Timesin kuvia kotia ei välttämättä ole edes olemassa.

Huomasin, että Helsingin Sanomat valitsi konfliktikuviksi sellaisia kuvia, jotka eivät mene liikaa yksityiskohtiin. Ihmisten kasvot erottuivat harvoin, jonka lisäksi käsitykseni alueen tuhosta näiden kuvien perusteella jäi pieneksi.

Tiedän kuitenkin, että alueen tuhot ja siviiliuhrien määrät ovat suuria. Uutisiin päätyneissä kuvissa näkyi varovaisuutta, vaikka uutiskuvan tehtävä on näyttää tapahtumat mahdollisimman totuudenmukaisesti.

Katsoessani New York Timesin kuvia (kuvat 2, 4, 6, 8 ja 10) huomasin välittömästi eron. Kuvissa näkyy enemmän harmaita sävyjä, tuhon skaala erottuu selkeästi sekä ihmiset erottuvat selkeämmin. Esimerkiksi kuvassa 2 näkyy siviilejä, jotka kävelevät raunioiden läpi. Selkeän tuhon näkyvyyden lisäksi myös siviilit erottuvat kuvasta tarpeeksi hyvin. He kantavat mukanaan tavaroitaan, joka antaa minulle vaikutelman siitä, että heidän kotinsa on tuhoutunut iskuissa.

Kuvassa 4 näytetään kuvaa tuhoutuneesta pakolaisleiristä. Kuvasta ei erotu selkeää yksityiskohtaa, vaan vaikuttaa siltä, että pakolaisleiri on tuhoutunut kokonaan. Kuvassa on myös siviilihenkilö, joka erottuu kuvasta punaisen paitansa ansiosta. Se on myös ainoa yksityiskohta, joka erottuu kuvasta. Yksityiskohtien puute luo vaikutelman tuhojen massiivisuudesta.

Aineistossa on mukana myös henkilökuva (kuva 6), jonka kuvatekstissä mainitaan myös henkilön nimi ja ikä. Kuva on otettu läheltä ja siitä erottuu selkeästi kasvon piirteitä. Vastaavaa kuvaa, jossa henkilöllä on myös henkilötiedot, ei löytynyt Helsingin Sanomista.

Helsingin Sanomien kuvan (kuva 7) ja New York Timesin kuvan (kuva 8) välillä on selkeä ero, vaikka ne ovatkin samasta uutisaiheesta koskien panttivankien vapautusta. Kuvassa 7 näkyy, kuinka ihmiset juhlivat iloisina Israelin vapauttamia panttivankeja. Kuvassa 8 taas näytetään julma todellisuus Gazan raunioista, joista erottuvat vain yksittäiset vahingoittuneet rakennukset. Kaikki muu on maan tasalla.

Yleisenä huomiona New York Timesillä oli selkeästi dramaattisempia kuvia. Dramaattisuutta tukivat kuvissa vallitsevat sävyt, sommitelmat ja skaala. Kuvista sai selkeästi vaikutelman massiivista tuhoa aiheuttavasta konfliktista. En havainnut kuvissa myöskään samanlaista varovaisuutta kuin Helsingin Sanomien valitsemissa kuvissa.

Molempien medioiden kuvissa oli myös yhtäläisyyksiä. Kummankin median kuvissa näkyi värejä, harmautta ja ihmisiä konfliktin keskellä. Helsingin Sanomat käyttivät enemmän kuvia, jotka oli otettu kauempaa, kun taas New York Timesin valitsemissa kuvissa uskallettiin mennä lähelle ihmisiä ja aiheutunutta tuhoa. Molemmat hyödynsivät myös kansainvälisten uutistoimistojen materiaaleja konfliktialueelta, minkä lisäksi kumpikaan ei käyttänyt omaa kuvaajaa.

4.3 Yle ja BBC

Myös näiden kuvien kuvatekstit on suomennettu lukukokemuksen helpottamiseksi. Kuvatekstit vastaavat muuten alkuperäisiä, eivätkä ne ole minun tekemiäni.

Kuva 1 (Yle). Siviilit katselivat Israelin ilmaiskun jälkiä Deir al-Balahissa Gazan kaistalla maanantaina (Eyad Baba, AFP 2024)

Kuva 2 (BBC). Palestiinalaiset tarkastavat vahinkoja Israelin iskun kohteena olleella telttaleirillä, joka suojasi tiistaina siirtymään joutuneita ihmisiä Khan Younisissa Gazan eteläosassa (Reuters)

Kuva 3 (Yle). Kuvituskuva. Israelin armeijan tuhoamia rakennuksia kuvattuna 12. lokakuuta Gazan kaupungissa Gazan kaistan pohjoisosissa (Omar Al-Qattaa, AFP 2024)

Kuva 4 (BBC). Rauniot kadulla Jabaliassa aiemmin tässä kuussa. (Getty Images 2024)

Kuva 5 (Yle). Epätoivoiset ihmiset jonottivat leipää Gazan kaistalla lokakuun lopussa (EPA-EFE 2024)

Kuva 6 (BBC). 97 kuorma-autoa katosi sen jälkeen, kun ne olivat saapuneet eteläiseen Gazaan Kerem Shalomin risteyksen kautta (Reuters 2024)

Kuva 7 (Yle). Tuhoutuneita rakennuksia Pohjois-Gazassa, kuvattuna Israelin puolelta rajaa torstaina (Mehanem Kahana, AFP 2025)

Kuva 8 (BBC). Israelin iskut Gazassa jatkuivat yön yli huolimatta sopimuksesta, joka astuu voimaan sunnuntaina mukaan lukien Jabaliassa. (Getty Images 2025)

4.4 Yhteenveto Ylen ja BBC:n kuvista

Myös Ylen valitsemissa kuvissa konfliktista syntyy positiivisempi vaikutelma konfliktin kulusta. Yle käyttää esimerkiksi kuvituskuvaa (kuva 3), jossa ihmiset näyttäisivät jopa poseeraavan kameralle auringon valaistuksessa. Kuvan taustalla näkyy tuhon jälkiä, mutta ne ovat epäselviä ja sumennettuina taustalla.

BBC käyttää samassa uutisessa kuvaa (kuva 4) raunioista, joista ei erotu juurikaan yksittäisiä rakennelmia. Kuvassa on myös ihminen pienessä koossa, mikä luo vaikutelmaa suurista tuhoista Gazassa.

Ylen käyttämässä kuvassa (kuva 5) näytetään naisoletettu henkilö tyttölapsen kanssa. He odottavat ruokaa, jota he saavat ruoka-avun kautta. BBC taas näyttää kuvaa (kuva 6) avustusrekasta, jonka perässä on avustustarvikkeita. Tässä kuvaparissa Yle tuo mielestäni hyvin esiin ihmisten hädän Gazassa, sillä lähikuvassa erottuvat itkevä tyttölapsi sekä naishenkilö, joka yrittää rauhoitella lasta.

Toisaalta Ylen valitsemassa kuvassa (kuva 7) näkyy Gazassa tuhoutuneita rakennuksia, mutta kuva on otettu Israelin puolelta. Se on siis otettu kauempaa, jonka lisäksi kuvauspaikkana ei ole Gaza. Vaikka kuvassa näkyykin vaikuttavasti tuhojen laajuus, syntyi myös ajatus siitä, että kuvan ei haluttu olevan liian lähellä konfliktia.

BBC:n käyttämästä kuvasta (kuva 8) tulee mieleen mustavalkokuva. Siinä on hyvin vähän sävyjä tummien ja harmaiden sävyjen lisäksi. Kuvassa olevien ihmisten vaatteiden värit erottuvat taustasta tehden niistä kiintopisteitä kuvassa. Kuva on myös otettu Gazassa ihmisten ja tuhon luota.

BBC korostaa selkeästi konfliktin vakavuutta ja tuhojen laajuutta. Suurimmissa osissa kuvista tuho on jollakin tavalla läsnä. Toisaalta Ylen kuvissa korostuu ihmisten arki ja hätä. Yle käytti myös lähikuvaa naisesta ja lapsesta, joiden ilmeet ja tunteet kertoivat heidän kokemastaan hädästä.

Molemmilla medioilla oli hyvin samankaltaisia kuvia. Ne käyttivät myös osittain samoja kansainvälisiä uutistoimistoja. Kumpikaan media ei myöskään käyttänyt omaa kuvaajaa.

4.5 Valokuvat jaoteltuna neljään eri kategoriaan

Jaoin aineistoni neljään eri kategoriaan: kuvakulma, ihmiset ja massat, arki konfliktin keskellä ja ihmisten roolit.

4.5.1 Kuvakulma

Kuvissa korostuu laajakuvakulma ylhäältä alaspäin. Niissä ihmiset ovat pienessä koossa, minkä takia yksityiskohdat eivät erotu. Sen sijaan Israelin iskujen tuhot ja niiden seuraukset erottuvat selkeästi. Myös kuvan suunta ylhäältä alaspäin kuvailee voimasuhteita Israelin armeijan ja Gazan siviilien välillä, sillä ylhäältä alaspäin kuvaaminen on klassinen tapa kuvailla voimasuhteita. Näissä esimerkkikuvissa Israel esitellään ylivertaisenä, kun taas Gazan siviilit näyttävät heikkoina ja altavastajina.

New York Times

New York Times

BBC

Yle

Kuvissa korostuu myös tietty värimaailma, jossa vallitsevina väreinä ovat tummat ja elottomat sävyt. Ruskean, harmaan ja mustan sävyt korostavat kuvien karuutta ja sodan aiheuttamien tuhojen julmuutta. Kuvat on sommiteltu myös niin, että niissä näkyy mahdollisimman laajalla alueella raunoja ja ihmisten kurjuutta. Käytännössä kuvissa on vain yksittäisiä tunnistettavia rakennuksia, jotka ovat kuitenkin myös saaneet osumaa tehdyistä iskuista.

Kun katsoin varsinkin näitä kuvia, huomasin myös kuvissa olevat varjot. Varjoilla on mielestäni pyritty luomaan ajatusta siitä, että vihollinen iskee taas pian. Etenkin kolmannessa kuvassa tästä valikoimasta näkyy varjo, josta tulee mieleen lähestyvä uhka.

Varjon vastakohtana kuvissa on myös valoa, jota tosin näkyy hyvin vähän. Valon vähyydelläkin on mielestäni merkitys, sillä valo symboloi usein toivoa. Tiedän kuitenkin uutisia seuranneena, että Gazassa on massiivisia tuhoja, joissa ihmisiä on kuollut tai he ovat menettäneet esimerkiksi kotinsa.

4.5.2 Ihmiset ja massat

Kuvissa korostuu mielestäni ihmiset, jotka ovat osana massaa. Niissä ei esiinny yksityiskohtia, vaan ihmiset ovat käytännössä lähes tunnistamattomia. Vain ensimmäisessä kuvassa näkyy henkilöitä, jotka voisi tunnistaa kuvasta.

New York Times

Helsingin Sanomat

Helsingin Sanomat

Helsingin Sanomat

Helsingin Sanomat

BBC

Mielestäni tällaisilla valokuvilla halutaan korostaa yhteisöllisyyttä. Gazalaiset ovat yhdessä keskellä kriisiä, joka sai uusia mittavia piirteitä lokakuun 2023 hyökkäysten jälkeen. Samalla kolmannessa kuvassa näytetään myös hyökkääjäksi koetun Israelin puoli, jossa siviilit haluavat panttivankeina olevat läheiset ihmiset takaisin kotiin.

Näissä kuvissa näkyy aiempaa enemmän värejä ja valoja. Vaikka kuvassa olisi pimeää, siinä on valon lähteitä. Esimerkiksi kolmannessa kuvassa palavat rauhaa ja toivoa symboloivat kynttilät, kun taas neljännessä kuvassa näkyy yksi pilkahtava punainen valo.

4.5.3 Arki konfliktin keskellä

Vaikka sota on runnellut Gazaa, ihmiset ovat eläneet elämäänsä parhaansa mukaan. Ensimmäisessä kuvassa esimerkiksi lapset ovat olosuhteisiin nähden tyytyväisen näköisiä.

He ovat hakeneet ruoka-apua, he keskustelevat keskenään ja kuvassa toisella lapsella oikealla on kädessään myös ilmapallo. Kuva on muuten täynnä elottomia värejä, mutta ilmapallon punainen väri korostuu taustasta.

Helsingin Sanomat

New York Times

BBC

Punainen ilmapallo korostaa mielestäni toivoa ja elämän myönteisyyttä kriisin keskellä. Lapset ovat myös viattomia, ja he ansaitsevat leikkiä keskenään konfliktista huolimatta. Tässä, eikä muissakaan tämän kategorian kuvissa näy laisinkaan tuhon jälkiä, joka mielestäni taas kuvastaa hyvin elämän jatkumista ikävissäkin olosuhteissa.

Vaikka Gazassa on paljon tuhoutuneita rakennuksia, näissä kuvissa korostuu kuitenkin ehjät elementit, kuten ajoneuvot ja ihmisten kantamat tavarat. Toisessa kuvassa näkyy siviilejä, joiden omaisuus näyttäisi olevan kunnossa. Taustalla näkyy hieman tuhoutunutta ympäristöä, mutta tämäkin kuva korostaa elämän jatkumista konfliktin keskellä. Myös kolmannessa kuvassa näkyy avustusrekka täynnä tarvikkeita, vaikka uutisissa on korostettu avustustarvikkeiden katoamista tai varastamista.

4.5.4 Ihmisten roolit

Näissä kuvissa tärkein asia on ihminen. Lähes kaikissa kuvissa näkyy ihmisiä, jotka ovat helposti tunnistettavissa. Erityisen huomion kiinnittää ensimmäinen kuva, jossa ihmiset näyttävät poseeraavan ryhmäpotretissa.

He näyttävät myös tyytyväisiltä ja iloisilta, joita kuvassa oleva auringon lämmin sävy korostaa. Taustalla näkyy tuhoutuneita rakennuksia, mutta tuhoilla vaikuttaisi olevan hyvin pieni rooli.

Helsingin Sanomat

New York Times

Yle

BBC

Yle

Toisen kuvan yhteydessä on vapautettu panttivanki, jonka nimi ja ikä on julkaistu kuvatekstin yhteydessä. Kuvassa on hyvin tummia sävyjä, mutta ajoneuvossa päällä oleva valo korostaa henkilön kasvonpiirteitä. Se tuo myös mieleeni toivon symbolin, sillä valo on klassinen tapa symboloida toivoa ja uskoa tulevaan.

Viimeisessä kuvassa on todella tummat sävyt. Siitä huolimatta kuvasta tunnistaa lapsen ja naisen, joka yrittää rauhoitella lasta. Kuvassa on hyvin vähän valoa, mutta vähäinen valo on kohdistunut lapsen kasvoille. Tällä halutaan mielestäni korostaa lapsen hätää, sillä lapset ovat viattomia ja konfliktin sijaiskärsijöitä. Kuvassa olevat kasvat erottuvat tarpeeksi selkeästi, joten kuvalla on haluttu välittää myös tunteita katsojille itkevän lapsen ja hätää peittelevän naisen välityksellä.

Kaikista kategorian kuvista on jätetty jotain pois rajaamalla. Vaikka Gazan tilanne on vakava siviilien näkökulmasta, kuvista on jätetty pois jotain olennaista. Aineistossani ei ollut lainkaan kuvaa sotilaista tai sotaan käytetyistä kalustoista. Kuvissa myös korostetaan Israelin osallisuutta sotaan, jota se käy kuitenkin terroristijärjestöksi luokiteltua Hamasia vastaan. Kuvat antoivat ymmärtää, että Israel on julistanut sodan Gazan siviileille, vaikka siviilit ovat sijaiskärsijöitä.

5 POHDINTA

Halusin työlläni tutkia suomalaisten ja ulkomaalaisten medioiden eroja niiden välittämässä valokuvissa, jotka koskevat Israelin ja Gazan välisen konfliktin tapahtumia lokakuun 2023 hyökkäysten jälkeen. Keräsin yhteensä 18 kuvaparia, jotka muodostivat keskenään kuvapareja. Valitsin medioksi Helsingin Sanoman, Ylen, BBC:n ja New York Timesin.

5.1 Tulosten yhteenveto

Tulosten perusteella valokuvissa haluttiin korostaa tavallisten ihmisten hätää konfliktissa. Lähes kaikissa kuvissa näkyi pelkästään siviilejä tuhojen ympäröimänä. Kuvissa korostettiin myös Israelin aiheuttamia tuhoja kuvakulmien ja erilaisten kuvakokojen avulla. Esimerkiksi ylhäältäpäin kuvatut valokuvat korostivat Israelin valtaa, kun taas laajat kuvakoot aiheutuneista tuhoista korostivat Israelin voimaa. Aineistostani suurin osa oli kuvakooltaan laajoja.

Tekemäni tulkinta esimerkiksi kuvien koosta oli spontaani. Tein nopeasti ensimmäisen havainnon siitä, mitä kuvilla haluttiin kertoa. Näissä kuvissa korostettiin hyökkäävän Israelin sotatoimien aiheuttamia tuhoja, mutta taustalla on monivaiheinen ja vuosia kestänyt konflikti, jota ei voi tiivistää vain tämän päivän tapahtumiin. Huomasin myös, että kuvat aiheuttivat paljon tunteita, joista ensimmäinen oli kauhistus, mutta lopulta punnitsin sodan merkitystä myös Israelin näkökulmasta. Analyysini tukee hyvin teoriassa mainittua semioottista kuva-analyysiä sekä uutiskuvan periaatteita.

Vaikka kyseessä onkin konflikti, kuvissa haluttiin tuoda esiin myös elämän jatkumista ja arkea konfliktin keskellä. Monissa kuvissa hyödynnettiin valoa toivon symbolina, kun taas varjoilla varoitettiin saapuvasta uhasta. Kuva-analyysissä kuuluukin tarkastella sisällön lisäksi esimerkiksi kuvan värejä ja sommittelua, sillä niilläkin pyritään välittämään merkityksiä kuvan katsojalle. Tästä on hyvänä esimerkkinä edellä mainittu varjo, jolla tulkintani mukaan varoitettiin saapuvasta uhasta.

Aineistossani oli monia valokuvia, joissa siviileillä näytti menevän olosuhteisiin nähden "hyvin." Oma hypoteesini kuvien tuhojen korostumisesta piti kyllä paikkansa, mutta samalla kuvissa oli paljon muitakin merkityksiä.

Tein mielenkiintoisen havainnon kerätessäni aineistoa. Sotilaita tai sotakalustoa näkyi hyvin harvoissa kuvissa. Ihmettelin myös, miksi Hamasin joukoista ei löytynyt materiaalia. Medioissa levitetyistä valokuvista tuli välillä mieleen, että Israel kävisi sotaa Gazan siviilejä vastaan, vaikka siviilit ovat sijaiskärsijöitä. Toisaalta joku voisi esittää tällaisen väitteen, sillä konfliktin aiheuttamat tuhot ovat massiivisia, minkä lisäksi siviiliuhreja on erittäin paljon. Toisin sanoen tämä vastaa hyvin uutiskuvan periaatteita, joissa kuvalla pyritään välittämään esimerkiksi faktoja, mielipiteitä ja tunteita.

Kuvissa käytettiin värejä, vaikka toisena hypoteesina esitin itselleni harmaiden värien korostumisen. Joissakin kuvissa oli paljon värejä, joilla pyrittiin tuomaan esiin esimerkiksi lasten viattomuutta ja mahdollisuutta leikkiä, kun taas eräässä kuvassa oli ihmisiä “poseeraamassa” ryhmäkuvamaisesti auringon valaistuksessa. Tämän kuvan lisäksi myös monissa muissa kuvissa haluttiin korostaa yhteisöllisyyttä ajatuksella selviytymisestä yhdessä.

Toisin sanoen aineistooni päätyneissä valokuvissa tuho oli yksi suurimmista elementeistä, mutta tämän lisäksi mediat halusivat tuoda esiin myös toivoa elämän jatkumisesta. Kaikissa aineistoni kuvissa oli ihmisiä eri ikäluokista. Kuvissa oli myös rauhallinen tunnelma, jonka lisäksi kuvissa oli hyvin vähän nopeaksi tulkittavaa toimintaa.

5.2 Johtopäätökset ja kehittämissuhteet

Israelin ja Gazan välinen konflikti on polarisoinut yhteiskunnallisia keskusteluita jo pitkään. Niin poliitikot kuin tavalliset kansalaiset ympäri maailman puhuvat konfliktin puolesta tai sitä vastaan. Toinen näkee Israelin hyökkääjänä, toinen puolustajana. Tästä syystä on tärkeää, että kuvissa pyritäisiin tuomaan konfliktin tapahtumia esiin puolueettomasti ja totuudenmukaisesti.

Se ei kuitenkaan ole täysin mahdollista. Vaikka uutiskuvien pitää olla totta, se voi olla valikoitua totuutta. On totta, että Israel käy sotaa Hamasia vastaan. On myös totta, että siviilejä on kuollut huomattava määrä, sillä näkemäni satelliittikuvat näyttävät isoja alueita ja siellä olevia rakennuksia maan tasalla.

Kuvat kuitenkin korostavat Israelia hyökkääjänä, joka käy sotaa siviilejä vastaan. Konfliktin toinen osapuoli Hamas ei näy kuvissa lainkaan, vaikka luotettavien uutislähteiden mukaan Hamas käyttää esimerkiksi ihmiskilpiä ja linnoittavat sairaaloita ja koulua sodankäyntiin. Toki ymmärrän, että tällaisen kuvamateriaalin saanti voi olla hengenvaarallista, joka voi omalta osaltaan selittää kuvien puutteellisuutta. Tätä selittää myös se, ettei Israel päästä juuri ollenkaan ulkomaalaisia toimittajia Gazaan.

Myös valokuvaa rajatessa jää jotain pois. Jos kuviin olisikin päätynyt Hamasin sotilaita tai sotatoimia, olisiko siviilien kärsimys jäänyt huomattavasti pienempään rooliin? Entä aiheutuneet tuhot? Nämä ovat merkittäviä tapahtumia, jotka ovat varmasti mielenkiintoisempia ja erityisesti tunteita herättäviä. Valokuva on tunnetusti vahva tapa välittää tunteita katsojalle.

Valokuva antaa myös ensikäden tietoa paikasta, johon tavallisella kansalaisella ei ole pääsyä. Kuvaa katsoessa katsojalle syntyy mielikuvia tapahtumista. Katsoessani medioihin päätyneitä valokuvia minulle syntyi käsitys äärimmäisen väkivaltaisesta ja julmasta konfliktista, jossa on vain yksi syyllinen. Tiedän kuitenkin, että kyseessä on monta kymmentä vuotta kestänyt konflikti, jota ei voi kuvailla mustavalkoiseksi.

Uutiskuvan pitää olla mahdollisimman totuudenmukainen. Sen pitää tarjota puolueetonta tietoa maailman tapahtumista, sillä se tarjoaa ensikäden tietoa käynnissä olevista tapahtumista paikoista, joihin meillä tavallisilla kansalaisilla ei ole pääsyä. Samaan aikaan mediat päättävät omista representaatioistaan kuvien avulla, minkä lisäksi kuvista rajataan aina jotain pois. Kuten edellä totesin, kuvista voidaan päätellä asioita siviilien hädästä ja sen aiheuttajasta.

Samaan aikaan kuitenkin jotain olennaista jää pois: varsinaista vihollista ei näy missään. Vaikka kuvat ovatkin totta, ne ovat vain osa totuutta. Kun tähän yhtälöön lisätään jokaisen katsojan oma tulkinta ja kuvan välittämät tunteet, voidaan saada aikaan hyvin yksipuolinen kuva monitahoisesta ja pitkään kestäneestä konfliktista.

Tutkimukseni antoi paljon pohdittavaa kuvien merkityksestä ja vallasta tiedonvälittäjänä. Mielestäni tutkimustani voi soveltaa lähes sellaisenaan esimerkiksi Ukrainan sodan kohdalla, joka nähdään hyvin mustavalkoisena. Ukrainan sodassa on selvästi yksi hyökkääjä ja yksi puolustaja. Olisi mielenkiintoista nähdä, miten Ukrainan sodasta otetut valokuvat eroavat samojen medioiden välillä.

Toisaalta jatkotutkimuksessa voisi myös selvittää, millaisia kuvia käsittelemästäni konfliktista välitettiin ennen lokakuun 2023 hyökkäyksiä. Tässä jatkotutkimuksessa voisi ottaa kuvia useiden vuosien ajalta, jolloin voidaan nähdä kuvissa tapahtuneita muutoksia pidemmältä aikaväliltä.

Tutkimustani voi rajata vielä niin, että tutkija keskittyy vain yhteen suomalaiseen ja yhteen ulkomaalaiseen mediaan, jolloin aineisto voi olla suurempi. Laajempi aineisto antaa todennäköisemmin vielä paremman ja luotettavamman tuloksen kuin nyt tekemäni tutkimus.

5.3 Luotettavuus ja eettisyys

Vaikka analysoin kuvia aiemmin mainittujen kriteerien pohjalta, minulla oli silti jo ennakkokäsitys konfliktista. Olen seurannut Israelin ja Gazan tapahtumia lokakuusta 2023 alkaen, minkä takia löysin kuvista helppoiten käsitystäni tukevia asioita. Näitä ovat esimerkiksi Israelin sotatoimet Gazassa, mutta myös vihollisen eli Hamasin rooli konfliktin eskaloijana ja osasyllisenä Gazan siviilien hädälle.

Analyysiani helpotti muistutus siitä, että uutiskuvalle on olemassa oma määritelmänsä. Sen sijaan, että lähdin miettimään kuvia oman käsitykseni kautta, otin tietoisesti roolin puolueettomana sivustakatsojana. Kuvia tulkitaan monesti myös omien ennakkokäsitysten kautta, mutta puolueeton katsoisuus analysoitaville valokuville auttoi huomaamaan myös uusia asioita, jotka osittain haastoivat omia käsityksiäni konfliktista.

Sanoisin omaa 18 valokuvan aineistoa pieneksi. Näin pienen aineiston perusteella ei voida tehdä suuria johtopäätöksiä, vaan aineisto antaa vain viitteitä medioissa käytetyistä valokuvista. Luotan kuitenkin käyttämiini valokuviin, sillä ne ovat luotetuista medioista, jotka taas käyttivät luotettavia ja isoja kansainvälisiä uutistoimistoja, kuten Reutersia ja Associated Pressiä.

Mielestäni käyttämäni aineisto vastaa hyvin esittämiini tutkimuskysymyksiin. Kuvat kertovat hyvin, millaisia eroja valitsemieni medioiden kuvilla on. Niiden avulla pystyin myös pohtimaan rajausta ja sitä kautta poisjätettyjä asioita.

Kuvasin myös tutkimukseni vaiheet tarkasti, jotta joku toinen voi toistaa tekemäni tutkimuksen esimerkiksi laajemmalla tai kohdennetummalla aineistolla. Kohdennetulla aineistolla tarkoitan esimerkiksi medioiden määrän vähentämistä esimerkiksi kahteen neljän sijaan.

5.4 Merkityksellisyys ja toistettavuus

Keräämäni aineiston perusteella voidaan kuitenkin tehdä tietynlaisia johtopäätöksiä. Se vastaa esittämäni tutkimuskysymykseeni siitä, millaisia uutiskuvia Israelin ja Gazan konfliktista välitetään ja miten nämä kuvat eroavat suomalaisten ja ulkomaalaisten medioiden välillä.

Uutiskuvista voidaan todeta, että konfliktin aikana tapahtuneet iskut ovat tuoneet mukanaan mittavia vahinkoja, kuolonuhreja ja pakokauhua. Uutiskuvieni avulla konfliktin kulku tulee selväksi ainakin yhdestä eli Gazan siviilien näkökulmasta. Uutiskuvat ovat myös peräisin luotettavista ja tunnetuista uutismedioista, jonka takia en ainakaan itse koe tarvetta kyseenalaistaa uutiskuvien luotettavuutta siltä osin, millaista totuutta ja representaatiota niillä on pyritty rakentamaan.

Mielestäni pitää kuitenkin muistaa, että yksi iso osa totuutta jäi pois kuvista: niissä ei näkynyt kummankaan osapuolen sotilaita, eikä kuvissa näytetty esimerkiksi Hamasin jäljiltä aiheutuneita vahinkoja.

Analyysini perustui selkeisiin ja ennalta päätettyihin analysoitaviin kohteisiin. Katsoin kuvista aina samat asiat läpi, jotta vertailusta tuli mahdollisimman helppoa. Kuvien analysoinnista tuli myös johdonmukaista, kun päätin ennalta analysoitavat kohteet kuvasta.

Esimerkiksi sommittelun ja rajauksen avulla pystyin päättämään, mitä kuviin oli jätetty esille ja mitä taas oli jäänyt kuvan ulkopuolelle.

Työni koko prosessi on kuvattu yksityiskohtaisesti, jonka takia tutkimukseni toistettavuus on mahdollista sellaisenaan. Halutessaan joku toinen tutkija voi esimerkiksi ottaa laajemman aineiston analysoitavaksi tai vaihtoehtoisesti kohdistaa analyysin vain kahdessa mediassa käytettyihin uutiskuviin tästä tai jostakin toisesta konfliktista.

5.5 Itsearviointi

Ensinäkin en ole koskaan aiemmin tutkinut mitään varsinkaan näin laajasti. Alussa minua jännitti lähteä tekemään elämäni ensimmäistä tutkimusta, joka koskisi vielä hyvin polarisoivaa aihetta. En ajattele olevani kovin analyttinen ihminen, minkä takia tutkimuksen tekeminen tuntui lähes mahdottomalta tehtävältä. En myöskään ole kirjoittanut näin paljon tekstiä aiemmin.

Tähän peilaten olen itse tyytyväinen tekemääni tutkimukseen. Olen aina pitänyt valokuvaamisesta, mutta tykkään myös katsoa ja pohtia muiden ottamia valokuvia. Tiesin jo entuudestaan paljon valokuvien elementeistä, mutta uutiskuva tuli tutuksi vasta journalismin opintojen aikana.

Opin työtä tehdessä hyvin paljon siitä, millainen on toimiva ja ennen kaikkea luotettava uutiskuva. Se ei ole vain valokuva, jossa on asioita. Se pitää sisällään myös jonkin näkökulman ja siihen liitetävän totuuden.

Mielestäni aihe on erittäin tärkeä, merkittävä ja ajankohtainen. Aihe on polarisoiva, mutta samaan aikaan se herättää paljon keskustelua yhteiskunnallisella tasolla. Israelin ja Gazan tämänhetkisen konfliktin taustalla on myös laajempi konflikti, joka on kestänyt jo useita kymmeniä vuosia. Kuvien avulla ymmärrän paremmin konfliktin nykytilaa sekä taustoja.

Aiheen rajaus tuntui vaikealta, sillä minulle tuli montakin ideaa opinnäytetyön rajauksesta. Aluksi mietin kuvien objektiivisuutta, mutta lopulta päädyin vertailemaan neljän eri median valokuvia Gazan konfliktista.

Myös kuvien löytäminen oli vaikeaa, sillä halusin vertailuun kuvia samoista tapahtumista. Aluksi näytti siltä, etten millään löydä täysin samoja uutisia vertailtavista medioista. Lopulta kuvia alkoi löytymään nopeasti. Huomasin kuitenkin aikataulun tulevan vastaan, sillä halusin ensimmäisen opinnäytetyön luonnoksen valmiiksi ennen viimeisen työharjoitteluni alkua.

Kuvia olisi voinut olla enemmän. Olisin ollut erittäin tyytyväinen noin 25–30 valokuvaan. Aineistoni koon perusteella ei voi tehdä ainakaan isoja johtopäätöksiä, mutta pystyin näkemään kuvista tietynlaisen trendin. Niistä pystyn päättelemään, mihin suuntaan kuvat vievät tarinankerrontaa, mutta johtopäätösten kanssa pitäisi mielestäni olla varovainen.

Aluksi minulle oli myös vaikeaa sivuuttaa oma mielipiteeni tutkimuksen ajaksi. Minulla, kuten monilla muillakin, on vahvoja käsityksiä ja niiden pohjalta muovautuneita mielipiteitä käynnissä olevasta konfliktista. Tekstini oli aluksi rönsyilevää ja mielipiteisiin pohjautuvaa. Katsoin lopulta muita samankaltaisia opinnäytetöitä, joiden pohjalta pystyin tekemään tekstistä tutkimukseen sopivaa.

Lähteet

AFP s.a. About us. Luettavissa: <https://www.afp.com/en/agency/about/about-us>. Luettu: 3.4.2025.

Al-Qattaa, O. 12.10.2024. Palestiinalaislähteet: Useita kymmeniä kuollut Israelin iskussa Gazaan – Israel torjuu väitteet yli 70 kuolleesta. Luettavissa: <https://yle.fi/a/74-20118992>. Luettu: 12.10.2024.

Al-Qattaa, O. 16.12.2024. Israelin iskut Gazaan surmasivat sunnuntaina ainakin 40 ihmistä. Luettavissa: <https://www.hs.fi/maailma/art-2000010904404.html>. Luettu: 16.12.2024.

Associated Press 2023. 2023 AP by the numbers. Luettavissa: <https://www.ap.org/about/annual-report/2023-report/2023-ap-by-the-numbers/>. Luettu: 3.4.2025.

Baba, E. 27.1.2025. Gazans Crowd the Road North, Joyful but Anxious. Luettavissa: <https://www.nytimes.com/2025/01/27/world/middleeast/northern-gaza-palestinians-return.html>. Luettu: 27.1.2025.

Baba, E. 14.10.2024. Media: Israel surmasi Hamasin drooniyksikön komentajan Gazassa. Luettavissa: <https://yle.fi/a/74-20114553/64-3-247616>. Luettu: 14.10.2024.

Collins, R. s.a. A Brief History of Photography and Photojournalism. Luettavissa: <https://www.ndsu.edu/pubweb/~rcollins/242photojournalism/historyofphotography.html>. Luettu: 20.1.2025.

EPA s.a. About us. Luettavissa: <https://epaimages.com/about-us>. Luettu: 8.4.2025.

EPA-EFE. 19.11.2024. Gazan ruoka-apua joutuu rikollisten käsiin – Lehti: Israelin armeija hyväksyy toiminnan. Luettavissa: <https://yle.fi/a/74-20125623>. Luettu: 19.11.2024.

Getty Images. 20.10.2024. Israeli strikes said to have killed dozens in Gaza. Luettavissa: <https://www.bbc.com/news/articles/c8xez14e7lro>. Luettu: 20.10.2024.

Getty Images. 16.1.2025. Gaza ceasefire deal reached by Israel and Hamas. Luettavissa: <https://www.bbc.com/news/articles/cly9vx3d0j3o>. Luettu: 16.1.2025.

Grundberg, A, Rosenblum, N, Gernsheim, H, Newhall, B. 18.11.2024. History of Photography. Tietosanakirja Britannica. Luettavissa: <https://www.britannica.com/technology/photography/Early-attempts-at-colour>. Luettu: 20.1.2025.

Hajjar, A. 20.1.2025. Gazans Return to Vast Destruction in Old Neighborhoods. Luettavissa: <https://www.nytimes.com/2025/01/20/world/middleeast/gaza-israel-cease-fire.html>. Luettu: 20.1.2025.

Hietaharju, M. Kuuntele kuvaa: näkökulmia valokuvan tulkintaan. Docendo. Jyväskylä.

Issa, M. 16.10.2024. Yhdysvalloilta tähän asti painavin jyrähdys Israelille: "30 päivää aikaa". Luettavissa: <https://www.hs.fi/maailma/art-2000010766149.html>. Luettu: 16.10.2024.

Kahana, M. 17.1.2025. Israelin ja Hamasin neuvottelijat allekirjoittivat Gazan aselepo- ja vankienvaihtosopimuksen. Luettavissa: <https://yle.fi/a/74-20137528>. Luettu: 17.1.2025.

Kamerakoulu. s.a. Kuvankäsittelyn perusteet – kaikki yleisimmät tekniikat esittelyssä. Luettavissa: <https://kamerakoulu.fi/kuvankasittelyn-perusteet>. Luettu: 4.2.2025.

Kokkonen, Y. 17.10.2023. Mistä Gazan sodassa on kysymys – 5 kysymystä ja vastausta. Yle. Luettavissa: <https://yle.fi/a/74-20055677>. Luettu: 13.2.2025.

Muotoilu.info 2022. Kuva-analyysi tutkimusmenetelmänä. Luettavissa: <https://www.muotoilu.info/index.php/tutkiva-muotoilu/menetelmat/kuva-analyysi-tutkimusmenetelmana/>. Luettu: 8.3.2025.

Myllyoja, E. 22.9.2023. Helsingin Sanomat tavoittaa viikossa jo lähes 2,2 miljoonaa suomalaista. Luettavissa: <https://www.hs.fi/suomi/art-2000009868722.html>. Luettu: 24.2.2025.

Mäenpää, J. 2023. Nopeus valttina ja taakkana: Utiskuvajournalismin ammattilaisten harjaantunut näkeminen. 46. painos. Media & viestintä. Luettavissa: <https://journal.fi/mediaviestinta/article/view/131187/80115>. Luettu: 4.2.2025.

Mäenpää, J. 2012. Uutisvalokuvan paradoksi: Valokuvan objektiivisuuden käsite historiassa ja nykypäivän kuvajournalismissa. 35. painos. Media & viestintä. Luettavissa: <https://journal.fi/mediaviestinta/article/view/62883/24427>. Luettu: 28.1.2025.

National Union of Journalists. 12.1.2024. Israel: journalists blocked from entering Gaza. Luettavissa: <https://www.nuj.org.uk/resource/israel-journalists-blocked-from-entering-gaza.html>. Luettu: 6.5.2025.

National Union of Journalists. Helmikuu 2020. BBC stats & facts. Luettavissa: <https://www.nuj.org.uk/resource-report/bbc-stats-facts.html>. Luettu: 24.2.2025.

Oksanen, J. 18.1.2022. Semiotiikan alkeet – näin tulkitset kuvia. STT:n viestintäpalveluiden blogi. Luettavissa: <https://www.viestintapalvelut.fi/blogi/visuaalinen-viestinta-semiotiikka-kuvallinen-merkitys>. Luettu: 6.5.2025.

Opetushallitus 2025. Mitä sitten on digitalisaatio? Luettavissa: <https://www.oph.fi/fi/digiosaaminen/datatalousosaamisen-perusteita-perusopetukseen-ja-toiselle-asteelle/mita-sitten>. Luettu: 4.2.2025.

Puustinen, L. & Seppänen, J. 2010. Luottamuksen kuva: lukijoiden näkemyksiä uutiskuvien uskotavuudesta. Tampereen yliopisto. Tampere.

Rami, E. 15.10.2024. U.S. Warns Israel to Boost Humanitarian Aid to Gaza or Face Consequences. Luettavissa: <https://www.nytimes.com/2024/10/15/world/middleeast/us-israel-military-aid-gaza-improvements.html>. Luettu: 15.10.2024.

Reuters. 10.8.2007. Time Inc. to end Life magazine but keep it online. Luettavissa: <https://www.reuters.com/article/lifestyle/time-inc-to-end-life-magazine-but-keep-it-online-idUSN26366501/>. Luettu: 6.5.2025.

Reuters. 14.10.2024. In Gaza, Israel says it kills Hamas commander and more than 50 'terrorists'. Luettavissa: <https://www.bbc.com/news/live/cjwdx0y5nj9t>. Luettu: 14.10.2024.

Reuters. 19.11.2024. Almost 100 Gaza food aid lorries violently looted, UN agency says. Luettavissa: <https://www.bbc.com/news/articles/c5ypjd7gepmo>. Luettu: 19.11.2024.

Reuters 2025. About Us. Luettavissa: <https://reutersagency.com/about/>. Luettu: 3.4.2025.

Saber, M. 15.12.2024. Israel's Military Strikes Northern Gaza After Days of Deadly Bombardment. Luettavissa: <https://www.nytimes.com/2024/12/15/world/middleeast/15-gaza-strikes-news.html>. Luettu: 15.12.2024.

Salo, M. & Karttunen, S. 2015. Jokapaikan valokuva: suomalaisen valokuvauksen digitalisoituminen 1992–2025. Aalto Arts Books. Helsinki

Seppänen, J. & Väliaverronen, E. 2014. Mediatyhteiskunta. Vastapaino. Tampere. E-kirja. Luettu: 4.3.2025.

Seppänen, J. 18.9.2021. Näkyvän journalismin kolme käsitettä. Luettavissa: <https://patriciaseppa-lansaatio.fi/nakyvan-journalismin-kolme-kasitetta/>. Luettu: 20.1.2025.

Shutterstock 2025. Tietoja meistä. Luettavissa: <https://www.shutterstock.com/fi/about>. Luettu: 6.5.2025.

Shutterstock 2025. Mikä on Shutterstock? Luettavissa: <https://support.shutterstock.com/s/article/What-is-Shutterstock?language=fi>. Luettu: 3.4.2025.

Sultan, A. 17.1.2025. Israel Prepares to Receive Hostages Held in Gaza for Over a Year. Luettavissa: <https://www.nytimes.com/2025/01/17/world/middleeast/israel-gaza-hostages.html>. Luettu: 17.1.2025.

The New York Times Company s.a. The New York Times Company. Luettavissa: <https://www.nytco.com/>. Luettu: 25.2.2025.

Torem, S. 17.1.2025. Israel: Hamas aloittaa panttivankien vapautukset sunnuntaina. Luettavissa: <https://www.hs.fi/maailma/art-2000010970444.html>. Luettu: 17.1.2025.

Yle Mediakompassi s.a. Kuvakoot. Luettavissa: <https://vintti.yle.fi/yle.fi/mediakompassi/mediakompassi/4-6-luokkalaiset/kuvakoulu/kuvan-lumo/kuvakoot.htm>. Luettu: 7.4.2025.

Ylen tiedote. 1.3.2022. Yle on Suomen uutistoimijoiden ykkönen. Luettavissa: <https://yle.fi/aihe/a/20-10002319>. Luettu: 24.2.2025.

Yrjönen, A. 7.6.2024. Toimitukset suhtautuvat kuviin turhan laiskasti. Luettavissa: <https://journalisti.fi/nakokulmat/2024/06/toimitukset-suhtautuvat-kuviin-turhan-laiskasti/>. Luettu: 4.2.2025.

Wessels, J. 20.1.2025. Israel: Hamas aloittaa panttivankien vapautukset sunnuntaina. Luettavissa: <https://www.hs.fi/maailma/art-2000010974850.html>. Luettu: 20.1.2025.

Wikipedia 2025. EFE. Luettavissa: <https://en.wikipedia.org/wiki/EFE>. Luettu: 8.4.2025.

Wikipedia 2025. European Pressphoto Agency. Luettavissa: https://en.wikipedia.org/wiki/European_Pressphoto_Agency. Luettu: 8.4.2025.

Wikipedia 2025. Getty Images. Luettavissa: https://en.wikipedia.org/wiki/Getty_Images. Luettu: 3.4.2025.

Zimmo, H. 27.1.2025. Yli 300 000 palestiinalaista palannut Gazan pohjoisosiin, kertoo Hamas. Luettavissa: <https://www.hs.fi/maailma/art-2000010993446.html>. Luettu: 27.1.2025.

Zuma Press 2025. Overview. Luettavissa: <https://www.zumapress.com/aboutzuma/overview.html>. Luettu: 3.4.2025.